

informer

syyskuu 2009

venäjän kasvu: ei pelkästään öljyä
sivu 2

sarasin agrisar
sivu 4

first state greater china growth
sivu 6

indicator
sivu 9

markkinakehitys
sivu 10

mahdollisuuksien maailma
sivu 11

rahastokehitys
sivu 12

Neptune Russia & Greater Russia -rahastoon voi sijoittaa Suomessa vuoden 2010 toukokuuhun asti ainoastaan Skandian vakuutusten kautta.

venäjän kasvu: ei pelkästään öljyä

John Lester, Neptune Investment Management Head of Third Party Distribution

Maailmantalouden painopiste on hitaasti mutta tasaisesti siirtynyt viime vuosikymmeninä pois Pohjois-Amerikasta, Euroopasta ja Japanista kohti kehittyviä talouksia. 2000-luvun alussa yhdysvaltalainen investointipankki Goldman Sachs lanseerasi termin ”BRIC”-maat kuvaamaan neljän väestöltään suurimman maan taloutta, eli Brasilian, Venäjän, Intian ja Kiinan.

Vuonna 1990 BRIC-maat tuottivat 5 prosenttia maailman bruttokansantuotteesta (BKT) Kansainvälisen valuuttarahaston IMF:n mukaan. BRIC-maiden talouskasvu on ollut tämän jälkeen huomattavasti maailman talouskasvua nopeampaa ja niiden osuus BKT:sta on tällä hetkellä 15 prosenttia. Kaikki kehittyvät taloudet yhteenlaskettuna on myös noussut noin 20 prosentista 30 prosenttiin samana ajanjaksona. Sijoittajat eivät voi sivuuttaa tätä muutosta, joka on tärkein taloudellinen muutos meidän elinaikanamme.

BRIC-maista Venäjä on kiinnostava sijoitusmahdollisuus. Huolimatta viimeisten 18 kuukauden myrskyisistä tapahtumista tukevat perustekijät edelleen Venäjän talouden kasvua pitkällä aikavälillä. Kesäkuun lopussa Neptune Russia & Greater Russia -rahaston rahastonhoitaja Robin Geffen toteutti kattavan tutkimusvierailun Moskovaan. Robin Geffen tapasi rahaston 15 suurimman sijoituksen yritysten johtoa, jotka kaikki esittivät yritystensä vahvoja perustekijöitä ja mielenkiintoisia kasvunäkymiä.

Venäjä on todellakin ottanut hyvin vakaan askeleen eteenpäin viime vuoden toisella puoliskolla koetusta vaikeasta ajanjaksosta. Vuonna 2009 Venäjän osakemarkkinoiden elpyminen on ollut merkittävää kaikilla sektoreilla – osakkeet energia- ja raaka-aineyhtiöistä aina kulutustavarayhtiöihin ovat kasvaneet voimakkaasti. Kaksi keskeisintä tekijää kasvun taustalla ovat:

1. Ruplan arvon vakautuminen, erityisesti suhteessa Yhdysvaltojen dollariin. Tämä on tukenut kotimaista ja kansainvälistä luottamusta siihen, että Venäjällä on hyvät mahdollisuudet selviytyä nykyisistä maailmantaloutta runtelevista vaikeuksista.
2. Kohonnut öljyn hinta, joka antaa hallitukselle mahdollisuuden nostaa valuuttavarannon erittäin korkealle tasolle.

Nämä kaksi seikkaa ovat tarjonneet Venäjän osakemarkkinoille vankan pohjan etenemiselle. Hyödyntääkseen lisämahdollisuuksia nousussa, Neptune Russia & Greater Russia -rahasto on jatkanut painotuksen pitämistä pitkän ajan teemoissa, kotimaisessa kuluttajakysynnässä ja infrastruktuurin kehittämisessä. 65 % markkinoista muodostuu energia-alan yrityksistä, mikä antaa väärän kuvan Venäjän markkinoiden moninaisuudesta, joilla on ollut lukuisia mahdollisuuksia monilla muilla suurilla teollisuudenaloilla. Venäläisen keskiluokan kasvu siirtää Venäjän talouden painopistettä pois energia-alalta ja sijoitusmahdollisuuksista ei ole pulaa, erityisesti kuluttajasektorilla, jota Neptune Russia & Greater Russia -rahasto pyrkii käyttämään hyväkseen.

Ottaen tämä huomioon ei ole ollenkaan yllättävää, että suurin ylipainomme on päivittäistavarasektorilla, joka on yleensä vähemmän herkkä kuin kaivos-, öljy- ja kaasuteollisuus, ja tarjoaa samalla hyvän pitkäaikaisen aseman kasvavan Venäjän varakkain keskiluokan hyödyntämiseen. Nykyään 24 % Venäjän väestöstä katsotaan olevan keskiluokkaa, kun sama luku oli 8 % vuonna 1999. Kulutussektorilla vaikuttavien yritysten kasvupotentiaali on siis valtava. Sijoittamalla päivittäistavara-, televiestintä- ja rahoitussektoreihin - ruoan jälleenympäristä matkahuelyrityksistä pankkeihin - voi päästä hyötymään venäläisten kuluttajien lisääntyvästä ostovoimasta, joka hyötyy uudelleen vahvistuneesta ja vakautuneesta ruplasta verrattuna Yhdysvaltojen dollariin.

Venäjän taloudellinen merkitys tulee jatkossa vain kasvamaan ja arvioiden mukaan Venäjän talous on 5. suurin kansantalous vuoteen 2040 mennessä Kiinan, Yhdysvaltojen, Intian ja Japanin jälkeen ja suurempi kuin Iso-Britannia ja Saksa. Viisas sijoittaja haluaa osallistua tähän erinomaiseen kasvumahdollisuuteen, josta Neptune Russia & Greater Russia -rahasto strategisen näkemyksensä mukaan pyrkii hyötymään.

Robin Geffenin 15 vuoden kokemus Venäjän osakemarkkinoilla ja Neptunun työryhmäpohjainen sijoitusprosessi (jossa makrotaloudellinen- ja maailmanlaajuinen toimialatutkimus tunnistaa suotuisia sektoreita ennen bottom-up -yritysanalyysiä) on tehokas yhdistelmä, jonka tuloksena on palkittu ja hyvin hajautettu, suuria ja likvidejä yrityksiä painottava sijoitussalkku. Neptune Russia & Greater Russia -

rahaston koko on tällä hetkellä yli 270 miljoonaa Englannin puntaa ja se on tuottanut 130,7 % aloituspäivästä vuoden 2004 joulukuusta lähtien, kun MSCI Russia Large Cap indeksin ja MSCI Russia Large Cap Indeksien tuotto vastaavana aikana on ollut 63,1 % ja 23,4 %*.

Neptunus Investment Management on Lontoossa pääkonttoriaan pitävä osakerahastoihin erikoistunut rahastonhoitaja ja Neptunuksen hallinnoimat varat ovat yli 4,1 miljardia Englannin puntaa. Keskeinen sijoitusfilosofiamme perustuu uskomukseen, että todella aktiivinen sijoitustyyli tarjoaa parhaat mahdollisuudet erinomaiseen tuottoon. Keskitymme yksinomaan rahastojen hallintaan ja meidän ainoa tarkoituksemme on tarjota asiakkaillemme ensiluokkaista sijoitusten tuottoa.

1. Maailmanlaajuinen toimialatutkimus on ollut keskeisessä asemassa saavuttaessamme ylituottoa läpi koko rahastovalikoimamme ja sitä ohjaa ensisijaisesti uskomuksemme, että osakkeita olisi tarkasteltava maailmanlaajuisesti teollisuussektoreittain eikä perinteisellä alue- ja indeksivetoisella lähestymistavalla.
2. Sijoitussalkkuja eivät rajoita vertailuindeksit, mikä mahdollistaa sijoitusfilosofiamme mukaisen sijoitustyylin.
3. Käytämme keskitettyjä portfolioita, jotka koostuvat noin 30 - 50 parhaimmasta osakkeesta. Toimimme tällä tavalla, koska uskomme ylihajautetun sijoitussalkun voivan heikentävää rahaston suorituskykyä.

Uskomme, että rahastomme voivat tuottaa merkittävää lisäarvoa sijoittajille, jotka haluavat hyötyä jatkuvasti laajenevista kehittyvien markkinoiden mahdollisuuksista ja tuomme ne sijoittajien saataville ympäri maailmaa yhdessä kallisarvoisten yhteistyökumppaneidemme - kuten Skandia Suomessa - kanssa.

* Lähde: Lipper, A Acc-sarjan kumulatiivinen tuotto, IMA Specialist sector, ei merkintäkuluja, tuotot uudelleensijoitettuna 31.08.09 saakka. Aloituspäivä: 31.12.2004. Muiden sarjojen tuotto voi vaihdella. Skandia Neptune Russia & Greater Russia -rahasto avattiin 17.8.2009. Skandia-rahaston ja perustana olevan rahaston kehitykset eivät ole suoraan verrattavissa johtuen Skandian rahastokuluista ja sijoitusmenettelyistä. Rahastojen aikaisempi kehitys ei kuvaa sijoitusten tulevaa kehitystä.

Past performance should not be seen as a guide to future performance. The value of an investment and any income from it can fall as well as rise as a result of market and currency fluctuations and you may not get back the amount originally invested. Some information and statistical data herein has been obtained from sources we believe to be reliable but in no way are warranted by us as to their accuracy or completeness. These are the analyst's personal recommendations and as such this document is deemed to be impartial research. We do not undertake to advise you as to any change of our views. This is not a solicitation or an offer to buy or sell. Neptune Investment Management Limited has produced this report for private circulation to Professional Clients and Eligible Counterparties only. The material is not intended for the use of Retail Clients. All information and advice is given in good faith but without any warranty. Neptune Investment Management Limited is authorised and regulated by the Financial Services Authority for investment business in the United Kingdom. FSA Regulation Number: 416015. For further information, go to www.neptune-im.co.uk

sarasin agrisar

Henry Boucher, Sarasin AgriSar -rahaston rahastonhoitaja

Sarasin & Partners LLP on Lontoossa toimiva erikoistunut rahastonhoitoyritys, jonka omistaa pääosin paikallinen johto. Yritys työllistää yli 160 henkilöä ja se hallinnoivat varat ovat noin 7,2 miljardia Englannin puntaa.

Bank Sarasin (Perustettu vuonna 1841) on yksi Sveitsin johtavista ja arvovaltaisimmista yksityispankeista. Sarasin Group työllistää noin 1500 henkilöä ja sen pääkonttori sijaitsee Sveitsissä. Baselin pääkonttorin lisäksi pankilla on toimipisteitä Genevessä, Luganossa ja Zürichissä. Kansainvälisesti Sarasin Groupilla on toimistoja Euroopassa, Aasiassa ja Lähi-idässä.

Bank Sarasin on julkinen osakeyhtiö, jonka osakkeet on listattu Sveitsin pörssissä. Sen enemmistöosakkaan Rabobankin luottoluokitus on korkein mahdollinen (AAA). Peruspääomalla mitattuna Rabobank on maailman kahdenkymmenen suurimman rahoituslaitoksen joukossa.

On rauhoittavaa löytää edes yksi suuri maailmanlaajuinen teollisuudenala, joka jatkaa vahvaa kasvuaan talouden taantumasta huolimatta - elintarviketuotanto. Laskevat asuntojen hinnat ja heikot pankit ovat viime vuonna hallinneet kehittyneiden maiden talouksia Euroopassa, Pohjois-Amerikassa, Australiassa ja Japanissa. Maailman bruttokansantuotteen suhteen tämä on ollut erittäin merkittävää, mutta ei niinkään maailman väestön kannalta. Näissä maissa on vain miljardi ihmistä, kun koko maailman väestö on 6,7 miljardia. Suurimmalle osalle maailman ihmisistä tulot nousevat alhaisilta tasoilta ja elintaso paranee. Ihmiset syövät enemmän ja käyttävät monipuolisempia ja ravitsevampia ruokavalioita.

Lisää lihaa, kalaa, viljaa, maitotuotteita, hedelmiä, vihanneksia, sokeria, kasvi- ja palmuöljyä, viiniä, mausteita... Vuosi vuodelta kysyntä kasvaa keskimääräisen kalorien saannin noustessa. Mutta väkiluku ei ole muuttumaton. Väestö on kasvanut 5,7 miljardista 6,7 miljardiin vain viimeisen 12 vuoden aikana ja YK odottaa vuosikasvun olevan lähitulevaisuudessa yli 60 miljoonaa.

Ruuan kysynnän kasvua on vaikea mitata, mutta yhdessä aivan uuden kysynnän, eli viljan jalostaminen biopolttoaineeksi, sen on arvioitu olevan noin 3 - 5 % vuodessa. Kuitenkin käytettävissä olevan maatalousmaan pinta-ala, jossa voisi

tuottaa enemmän ruokaa, kasvaa tuskin lainkaan.

Maailmanlaajuinen maatalousmaa on kasvanut vain 0,24 % vuodessa 1960-luvun alusta lähtien ja kuten Mark Twain sanoi: "... maa, sitä ei tehdä enää". Ainoa ratkaisu tähän epätasapainoon kysynnän ja tarjonnan välillä on lisätä maatalouden tuottavuutta.

Tässä vääjäämättömässä kehityksessä piilee monia erilaisia sijoitusmahdollisuuksia. Sään ja monen muun lyhyen aikavälin tekijän takia maatalouden raaka-aineiden hinnat ovat aina vaihdelleet voimakkaasti ja vaikka ne laskivat kaikilla markkina-alueilla viimeisten kuuden kuukauden aikana, ovat ne edelleen 30 - 50 % korkeammalla tasolla kuin keskimäärin viime vuosikymmenen aikana. Elintarvike- ja maatalousyritykset hyötyvät viljelykasvien hintojen noususta ja jatkuvasta elintarvikkeiden määrän kasvusta. Monilla on mahdollisuus kasvaa muita nopeammin markkina-asemansa takia, esimerkiksi teknologian edelläkävijyyden, hintakilpailukyvyyn, vahvan taseen tai ostovoimansa takia. Maanviljelijöiden riippuvuus tietyistä kriittisistä tuotantopanoksista, kuten fosforilannoitteesta, kannattaa myös ottaa huomioon. Fosfaatin niukkuus asettaa kaliumkarbonaatin tuottajat vahvaan asemaan. Seuraava "Maatalouden spektri" auttaa hahmottamaan, kuinka valtavasti erilaisia mahdollisuuksia elintarvike- ja maatalousalalla löytyy.

sarasin maatalouden sijoitusspektri – “pellolta pöytään”

Maa % Vesistö	Maatalous- tuotteet	Raaka-aineet	Kuljetus Infrastruktuuri % varastointi	Jalostus	Vähittäiskauppa	Trendit
Pula Pääomavaltaisuus Korkoherkkyys Epälikvidi Pieni tuotto	Tuottavuus Teknologia Saasteet Koneistuminen Subventointi	Lyhyt aikaväli Volatiilisuus Kuljetus Sää Interventio	Volyymit/Määrät Uudet markkinat Testaus	Inflaatio Hinnoittelu Marginaalit Tavaramerkit	Kilpailu Määrät Inflaatio Kuluttaja Hinnoittelu	Vauraus Terveys Valikoima Markkinointi Liikalihavuus

Kanan, maidon, viljellyn kalan ja suklaan kulutuksen kasvuluvut ovat kaksinumeroisia eri puolilla maailmaa.

Kasvumahdollisuuksista huolimatta osakemarkkinoiden viime vuoden romahtaminen veti elintarvike- ja maatalousyhtiöiden osakkeet alas jättäen monien osakkeiden arvostukset houkutteleville tasoille. Siksi ei ole yllättävää nähdä maataloussektorin yritysostojen kasvua, esimerkkeinä Viterran ABB Grainsin (australialainen viljanmyyntiyritys, jolla hyvä asema Aasian kasvaville markkinoille) osto, tai CF Industriesin ostoparjous Terra Industriesista ennen kuin itse joutui Agriumim ostolistalle.

Elintarvike- ja maatalousyhtiöiden osakkeet ovat tuottaneet maailman osakeindeksejä paremmin vuonna 2009. Suhtaudumme positiivisesti yrityksiin, jotka tulevat hyötymään ruuan kysynnän kasvusta ja korkeasta tuottavuudesta siemen- ja tuotantotekniikoiden, jalostuksen, varastoinnin ja jakelun avulla. Olemme myös sitä mieltä, että ruuan kysynnän kasvun takia maataloussektorin sijoitukset kehittyvät hyvin eri tavalla muihin sijoituksiin verrattuna jossain vaiheessa tulevaisuudessa. Ilmastonmuutos, veden niukkuus, energian puute ja vapaakauppakiistat voivat aiheuttaa äkillisen keskeytyksen elintarviketuotantoon ja vaikuttavat hintoihin.

Monet merkittävät tiedemiehet, taloustieteilijät, hallitukset ja tutkimuslaitokset ovat varoittaneet elintarvikekriisin mahdollisuudesta. 25 vuoden jälkeen, jolloin maataloustuotteiden hinnat ovat olleet lähes muuttumattomia eikä elintarvike- ja maatalousteollisuus ole juurikaan pystynyt kehittymään, olemme astuneet uuteen aikakauteen, jossa parempaa tuottoa voi ansaita ja se on jopa välttämätöntä uusien tuottavuutta lisäävien investointien rahoittamiseksi.

Sarasin AgriSar -rahasto tarjoaa hyvän mahdollisuuden sijoittaa elintarvike- ja maataloussektorille. Rahasto avattiin maaliskuussa 2008 ja sen hallinnoitavat varat ovat nyt 82 miljoonaa Englannin puntaa. Sarasin AgriSar -rahaston tavoitteena on saavuttaa pääoman kasvua ja se sopii asiakkaille, joilla on pitkän aikavälin sijoitushorisontti ja tasapainoinen / aggressiivinen asenne riskiin. Rahasto sopii osaksi hyvin hoidettua sijoitussalkkua. Olemme iloisia voidessamme tarjota Sarasin AgriSar -rahaston Skandian Suomen asiakkaiden ulottuville. Skandia Sarasin AgriSar -rahasto avattiin 17.8.2009.

first state greater china growth

First State Investments on hallinnoinut Aasian ja Tyynenmerenalueen (pois lukien Japani) osakerahastoja vuodesta 1988 lähtien. Olemme kasvaneet yhdeksi tämän erikoisalan johtavista rahastonhoitajista. Palkittu sijoitustiimimme on yksi alan kokeneimmista ja toimii sekä Kaukoidässä että Iso-Britanniassa.

First State Greater China Growth -rahasto avattiin joulukuussa 2003 ja sitä hoitaa Martin Lau.

First State Greater China Growth -rahasto tarjoaa pitkällä aikavälillä hyviä mahdollisuuksia sijoittajille, jotka etsivät suoraa sijoitusmahdollisuutta tähän jännittävään alueeseen. Rahasto käyttää aktiivista bottom-up lähestymistapaa sijoittamalla korkealaatuisiin yrityksiin, jotka läpäisevät järjestelmällisen yritystutkimuksen. Kuten muissakin rahastoissamme, keskitymme yrityksiin, jotka ovat mielestämme pitkän aikavälin voittajia.

Viimeisen vuoden aikana olemme ottaneet entistä puolustavamman lähestymistavan Greater China -rahastossa ja olemme erityisesti keskittyneet yritysten kassavirtaan ja arvostustasoihin. Uskomme pääoman turvaamisen olevan keskeistä, eikä meidän pitäisi innostua liikaa viimeisten 3 - 5 vuoden epänormaaleista globaalien osakemarkkinoiden tuotoista. Ottaen huomioon varovaisemman näkemyksemme lännen suhteen, olemme painottaneet enemmän kotimaisia yrityksiä. Lisäsimme esimerkiksi Taiwanin painoa, kun muilla loppui usko kotimaisen kysynnän elpymiseen.

Korkean säästämisasteen ja pitkän aikavälin tulojen kasvun takia painotamme edelleen kotimaisia kulutusyrityksiä. Suhtaudumme varovaisesti maailmanlaajuisen kysynnän elpymiseen ja olemme karsineet viime nousun jälkeen informaatioteknologian omistuksiamme. Keskitymme edelleen yrityksiin, erityisesti päivittäistavarasektorilla, joilla on vakaat kasvunäkymät ja jotka eivät ole olleet mukana viime aikojen nousussa.

Kiinan talouskasvu on ollut parin viime vuosikymmenen aikana ilmiömäistä, joka on johtunut pääasiassa sisäisistä uudistuksista ja ulkoisesta kysynnästä. Maa näytti olevan loputtomalla kasvun kehityspolulla, ja moni on edelleen sitä mieltä, että Kiinan kasvu voisi jatkua ällistytävällä tavalla maailmantalouden vakavasta taantumasta huolimatta.

2008 oli kuuma vuosi sijoittajille Kiinan osakemarkkinoilla. Vuoden 2007 valtavat voitot ovat enää vain kaukainen muisto osakemarkkinoiden kuplan puhjetessa. Kiinan markkinat romahtivat maailmanlaajuisen tilanteen huonontuessa. Sijoittajat olivat aluksi huolissaan inflaatiopaineista ja tämän jälkeen maailmantalouden kasvun hidastumisen näkymistä.

Yritysten johdot, joita tapasimme Kiinassa viime vuoden laajan yritystutkimusmatkan aikana, olivat sitä mieltä, että talous oli pudonnut kalliolta, niin viennin kysynnän kuin kotimaisen kulutuksen osalta. Huono kansainvälisen talouden ilmapiiri, deflaatiomaisen ajattelutavan leviäminen inflaatiomaisen sijaan ja olympiahuuman hiipuminen olivat kaikki osaltaan vaikuttaneet tilanteeseen. Automyynti, teräksentuotanto ja sähkökulutus ovat kaikki selkeitä merkkejä talouden hidastumisesta. Valtava määrä ihmisiä on menettänyt työpaikkansa, erityisesti tiheään asutussa Guangdongin provinssissa.

Talouden shokki pakotti hallituksen radikaalisti keskittymään uudelleen työllisyyden ylläpitämiseen inflaation hillitsemisen sijaan. Hallituksen oli pakko tunnustaa korkea yhdentyminen maailmantalouteen.

Neljän biljoonan Kiinan juanin infrastruktuuri-investoinnit kahden seuraavan vuoden aikana, eli noin 7 % bruttokansantuotteesta (BKT), esiteltiin marraskuussa 2008. Suuri osa siitä käytetään koulutukseen ja terveydenhuoltoon sekä kohtuuhintaisiin asuntoihin. Tällä on varmasti vaikutusta talouteen, mutta jotkut tapaamistamme yrityksistä ovat sitä mieltä, että hyötyjä on ehkä liioiteltu ja toimenpiteitä joudutaan ehkä viivyttämään.

Kiinan hallituksen sitoutuminen talouden kestävään kehitykseen tarjoaa myös runsaasti mielenkiintoisia mahdollisuuksia pitkän aikavälin sijoittajille. Viime vuosina hallitus on kasvavassa määrin sitoutunut puhtaampaan ja vihreämpään Kiinaan ja tämä on tuonut mukanaan mahdollisuuksia ympäristöalan kotimaisille sekä myös ulkomaisille yrityksille.

Näkemyksemme mukaan useat kotimaiset yritykset tulevat erottumaan teknologisella kehityksellään: Enn Group puhtaassa hiilessä ja biopolttoaineissa, Suntech Power aurinkoenergiassa ja Tianwei Baobian korkeanjännitteen muuntajissa.

Aurinkoenergian alalla Kiina on jo nyt suurin aurinkopaneelien valmistaja. Vuonna 2007 se asetti sisäisen tavoitteen tuottaa 2 gigawattia aurinkoenergialla vuoteen 2020 mennessä. Tämä luku on viime aikoina nostettu kymmenkertaiseksi hallituksen käynnistäessä kattavan taloudellisen ja teknisen tukipaketin. Hallitus on myös asettanut tavoitteekseen nostaa tuulivoiman osuus 12 gigawatista 100 - 150 gigawattiin vuoteen 2020 mennessä.

Kaiken kaikkiaan uskomme, että huomattava määrä hyviä uutisia on nyt hinnoiteltu sisään osakemarkkinoihin ja tarvitsemme enemmän luotettavia merkkejä tulokasvusta ennen kuin markkinat voivat jatkaa nousua. Reaalitalous on vasta alkanut toipua. Kesäkuussa 2009 sähköntuotanto oli 5,6 % kasvussa vuositasolla, ensimmäinen positiivinen lukema sitten vuoden 2008 lokakuun. Heinäkuun luku pysyi myös positiivisena, 4,7 %. Kuulemme yrityksiltä, että ne ovat alkaneet palkata jälleen tehtaisiin työntekijöitä. Hongkongissa pankit ovat havainneet pienten ja keskisuurten yritysten lainojen kysynnän elpyneen uudestaan.

Vaikka uskomme pahimman talouskasvun hidastumisen olevan mahdollisesti ohi, olemme varovaisia elpymisen vauhdista, varsinkin kun markkinat ovat jo nousseet merkittävästi. Koska viimeaikainen taloudellinen elpyminen Kiinassa on pääosin johtunut valtion elvytyspaketeista, on kotimaisen kulutuksen noustava, jotta nykyinen noususuunta voisi jatkua. Kaiken kaikkiaan luotamme ensisijaisesti osakevalintoihin ja tarkkoihin arvostusmäärittelyihin etsiessämme tuottoja. Pidämme laatuyrityksistä, joilla on hyvä johto, luotettava historia ja hyvä rahoitusasema. Uskomme, että tällä hetkellä nämä yritykset tarjoavat parhaat mahdollisuudet.

Tämä artikkeli ei ole sijoitusneuvontaa, eikä sitä pitäisi käyttää perusteena minkään sijoituspäätöksen tekemiseen, eikä tätä informaatiota voida pitää suosituksena mihinkään sijoitukseen.

kuinka indicatoria käytetään?

Indicator antaa sijoittajille 12 kuukauden pörssimarkkina-arvion valikoiduilta Skandia-konsernin kanssa yhteistyötä tekevilta rahastonhoitajilta. Kysymme, miten heidän mielestään indeksi kehittyy seuraavan 12 kuukauden aikana.

Näkemykset eivät liity mihinkään tiettyyn rahastoon, vaan rahastonhoitajat ovat arvioinneet kutakin sektoria kokonaisuudessaan.

positiivinen valuuttakurssiarvio

Jos Indicator näyttää positiivista arviota joko Yhdysvaltain dollarille, Englannin punnalle tai jenille, se edustaa arviota euron arvon laskemisesta suhteessa kyseiseen valuuttaan, millä on positiivinen vaikutus ulkomaisista sijoituksista saataville tuotoille.

Esimerkki 1€ = 100 jeniä

Sijoittajana ostat japanilaisia osakkeita, jotka maksavat 100 jeniä. Oston jälkeen euron arvo alenee niin, että 1€ = 90 jeniä. Tämä tarkoittaa sitä, että tarvitset vain 90 jeniä ostaaksesi takaisin alkuperäisen eurosi. Sinulla on 100 jeniä, jotka jaettuna vaihtokurssilla 1€/90 jeniä antaakin sinulle 1,11 euroa.

Mikäli rahastonhoitaja arvioi japanilaisten osakekurssien olevan positiivisia, ja euron ja jenin suhteen olevan positiivinen, kokonaisarvio suomalaisille sijoittajille Japanin investointeihin on silloin positiivinen. Tämä johtuu siitä, että positiivinen kurssiarvio lisää sijoittajan tuottoja osakemarkkinoilla.

negatiivinen valuuttakurssiarvio

Jos Indicator näyttää negatiivisen arvion joko Yhdysvaltain dollarille, Englannin punnalle tai jenille, se tarkoittaa näkemystä, että euron arvo nousee suhteessa kyseiseen valuuttaan, mikä vaikuttaa negatiivisesti ulkomaisesta sijoituksesta saatavaan tuottoon.

Esimerkki 1€ = 100 jeniä

Sijoittajana ostat japanilaisia osakkeita, jotka maksavat 100 jeniä. Oston jälkeen euron arvo nousee niin, että 1€ = 110 jeniä. Tämä tarkoittaa sitä, että tarvitset 110 jeniä ostaaksesi takaisin alun perin sijoittamasi euron. Sinulla on 100 jeniä, joka jaettuna vaihtokurssilla 1€/110 jeniä antaa sinulle 0,91 euroa.

Jos rahastonhoitajan arvio japanilaisista osakemarkkinoista on positiivinen, mutta sen arvio euron ja jenin suhteesta on negatiivinen, silloin Suomesta tulevan sijoittajan kannattaa olla varovainen harkitessaan sijoittamista Japanin markkinoihin. Tämä johtuu siitä, että kurssivaihteluilla voi olla haitallinen vaikutus positiivisiin osaketuottoihin.

kategoriat:

Pörssiosakkeet - rahastonhoitajan antama arvio pörssikursseille ei ota huomioon valuuttakurssimuutoksien vaikutusta markkinoihin. Esimerkiksi jos rahastonhoitaja uskoo Yhdysvaltojen näkymän olevan positiivinen, mutta katsoo euron olevan uhka sijoittajille, arvio Yhdysvaltojen markkinoista on positiivinen.

Arvio kustakin osakemarkkinasta liittyy tiettyyn indeksiin euroiksi muunnettuna.

Joukkovelkakirjalainat - arvio kustakin joukkovelkakirjalainamarkkinasta liittyy tiettyyn indeksiin euroiksi muunnettuna.

Valuutat - valuuttakurssiarvio antaa arvion euroissa sijoittaville.

arviot perustuvat alla oleviin yleisohjeisiin

▲ Positiivinen arvio

rahastonhoitaja uskoo, että vertailuindeksi nousee yli 5 prosenttia vuoden kuluessa.

□ Neutraali arvio

rahastonhoitaja uskoo, että vertailuindeksi liikkuu joko positiivisesti tai negatiivisesti 0% ja 5% välisellä alueella.

● Negatiivinen arvio

rahastonhoitaja uskoo, että vertailuindeksi laskee yli 5% vuoden kuluessa.

indicator

Rahastonhoitajien näkemykset eivät ole rahastokohtaisia vaan koskevat koko sektoria.

	Osakkeet										Joukkovelkakirjalainat		Valuutat		
	Iso-Britannia	Pohjoismaat	USA	Suomi	Eurooppa	Japani	Tyynenmeren alue (ei Japani)	Kehittyvät markkinat	Teknologia	Eurooppalainen	Kansainvälinen	Euro/£	Euro/\$	Euro/Yen	
Alfred Berg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
AXA Framlington	□	-	▲	-	□	□	▲	▲	-	-	□	□	-	-	
Baring	▲	-	□	-	□	●	□	□↓	□	▲↑	□↓	□	▲	▲	
BlackRock	▲	-	▲	-	▲	▲	▲	▲	▲	□	□	-	-	-	
Evli	□	□	□	□↑	□	□	□	□↓	▲	●	●	□	●↓	□	
Fidelity	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
FIM	□↑	▲	□	□↓	▲	●	□↑	▲	▲	□	▲	-	□	-	
Gartmore	●	-	▲	-	●	▲	▲	▲	-	-	▲	-	-	-	
INVECO	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	-	□	□	□	□	□	
JPMorgan	▲	□	●↓	□	●	□	▲	▲	□	□	□	●	●	●	
M&G	□	-	□	-	□	□	▲	▲	-	-	▲↑	-	-	-	
OP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Schroders	□↓	-	●	-	□↑	□	□↓	▲	-	-	▲	-	-	-	
SEB Gyllenberg	□	□	□	□	□	□	□	□	□	●	●	□	□	□	
Ålandsbanken	-	▲	□	▲	●	●	-	▲	-	-	-	-	▲	-	
YHTEENVETO	□↓	▲	□	□↓	□	□	▲	▲	▲	□	□	□	□	□	

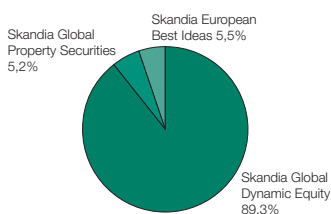
vertailuindeksit

Osakkeet	
Maailma	MSCI World
Pohjoismaat	MSCI Nordic Countries
USA	MSCI USA
Suomi	OMX Helsinki CAP
Eurooppa	MSCI Europe
Japani	MSCI Japan
Tyynenmeren alue (ei Japani)	MSCI AC ASIA ex Japan
Kehittyvät markkinat	MSCI EM
Teknologia	NASDAQ

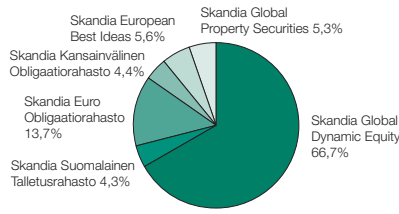
Joukkovelkakirjalainat	
Eurooppalainen	Citi EuroBIG Index
Kansainvälinen	Citi WGBI

portfolios rahastot

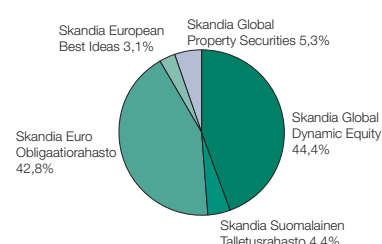
Sijoitusten jakauma rahastoittain 28/08/2009

Skandia Aggressiivinen Portfolio

Skandia Tasapainoinen Portfolio

Skandia Varovainen Portfolio

Lähde: Skandia

muutoksia rahastovalikoimassa 2/2009 uusia rahastoja

Rahaston nimi	Rahastokategoria	Aloituspäivä
Skandia First State Greater China Growth	Self Select	17.8.2009
Skandia Neptune Russia & Greater Russia	Self Select	17.8.2009
Skandia Sarasin AgriSar	Self Select	17.8.2009
Skandia Threadneedle Latin America	Self Select	17.8.2009
Skandia Global Dynamic Equity	Multimanager - Skandia Investment Management	17.8.2009

rahastofuusio

Vanha rahasto	Uusi rahasto	Rahastokategoria	Muutospäivä
Skandia Gartmore US Smaller Companies	Skandia Gartmore US Growth	Self Select	14.8.2009

markkinakehitys (%)

Joukkovelkakirjalainat	1 kk	6 kk	1 vuosi	3 vuotta	5 vuotta	7 vuotta	3 vuotta (p.a.)	5 vuotta (p.a.)	7 vuotta (p.a.)
Citi EuroBIG Index- all maturities TR	0.68	5.09	10.61	15.19	24.07	40.52	4.83	4.41	4.98
Citi World Government Bond Index- all maturities TR in EU	0.60	-2.68	12.59	13.72	15.65	13.86	4.38	2.95	1.87
Osakkeet									
MSCI AC ASIA PACIFIC ex JAPAN TR in EU	-1.60	51.25	-2.28	2.79	59.07	82.54	0.92	9.73	8.97
MSCI EM (EMERGING MARKETS) TR in EU	-1.70	50.94	-7.76	3.57	82.13	127.60	1.18	12.74	12.46
MSCI EUROPE ex UK TR in EU	5.24	41.57	-15.24	-20.28	22.48	33.09	-7.27	4.14	4.17
MSCI JAPAN TR in EU	2.53	20.32	-7.98	-30.66	-6.14	-2.69	-11.49	-1.26	-0.39
MSCI NORDIC COUNTRIES TR in EU	4.72	49.68	-19.14	-17.23	34.52	62.42	-6.11	6.11	7.17
MSCI THE WORLD INDEX TR in EU	2.72	29.60	-15.20	-24.16	-1.55	1.88	-8.81	-0.31	0.27
MSCI USA TR in EU	2.01	23.30	-17.14	-26.43	-14.90	-15.36	-9.72	-3.18	-2.35
Nasdaq Composite TR in EU	1.20	30.48	-11.74	-15.88	-4.07	9.41	-5.60	-0.83	1.29

Lähde: Financial Express, kehitys euroissa, 28/08/2009 asti, myyntihinta verrattuna myyntihintaan, bruttotulo uudelleen sijoitettuna. Aiempi kehitys ei ole tae tulevasta kehityksestä.

Financial Express sekä Skandia konserni ovat kaikin tavoin yrittäneet varmistaa yllä olevien tietojen oikeellisuuden. Kumpikaan ei kuitenkaan ota vastuuta sijoittajan sijoituspäätöksestä eikä päätöksestä mahdollisesti aiheutuvista taloudellisista tappioista.

mahdollisuuksien maailma

Skandia tarjoaa asiakkailleen laajan valikoiman maailmanluokan sijoituskohteita, jotka kattavat erilaisia arvopaperiluokkia, sijoitusstrategioita ja maantieteellisiä alueita. Haluamme tarjota monipuolisen valikoiman paikkaan tai markkinasykliin katsomatta, jalostaen joustavasti sijoitusvaihtoehtoja sijoittajan tarpeiden muuttuessa.

Self Select tarjoaa markkinoiden johtavien rahastonhoitajien valikoimista kootun laajan rahastovalikoiman. Asiakkaalla on mahdollisuus hallita kokonaisvaltaisesti sijoitusstrategiaansa, sekä vapaus tehdä omat päätökset sijoitussalkun sisällöstä.

MultiManager tarjoaa asiakkaan ulottuville asiantuntijoiden hoitaman rahastonhoitajien hallinnointipalvelun, mikä antaa asiakkaalle joustavan mahdollisuuden harkita, millä tasolla hän haluaa olla mukana tekemässä omia sijoituksia koskevia päätöksiä.

skandia

Maailmanluokan sijoitusvalikoima

Self Select

- Maailmanlaajuinen valikoima rahastonhoitajia ja heidän rahastojaan
- Monipuolinen valikoima arvopaperiluokkia, maantieteellisiä alueita ja toimialoja
- Asiakkaalla vapaus räätälöidä oma sijoitussalkkunsu

MultiManager

- Sijoitusasiantuntijat valitsevat rahastonhoitajat ja valvovat heidän toimintaansa, sekä arvioivat jatkuvasti tarkoituksenmukaisinta rahastonhoitajavalikoimaa
- Valtuutetut rahastonhoitajat ja/tai valtuutus päättää varojen sijoituskohteista
- Rahastonhoitajien taitoja yhdistelemällä luodaan kattavia sijoitusratkaisuja

olivatpa tavoitteesi mitkä tahansa, sijoitusvalikoimamme on suunniteltu auttamaan sinua tavoitteiden saavuttamisessa

Rahastokehitys (%) 28.08.2009 asti

	Kokonaistuotto							Keskimääräinen vuosituotto			Aloituspäivä	Vuotuinen hallinnointikulu*	Riskiluokitus
	1 kk	6 kk	1 vuosi	3 vuotta	5 vuotta	7 vuotta	Aloituspäivästä lähtien	3 vuotta (p.a.)	5 vuotta (p.a.)	7 vuotta (p.a.)			
self select													
KORKORAHASTOT													
Skandia Aktia Likvida	0.55	4.01	0.15	3.48	4.98	6.93	20.21	1.15	0.98	0.96	14.10.1996	0.50%	1
Skandia BlackRock GF Global High Yield Bond	2.29	28.24	-7.71	-7.28			-1.90	-2.49			18.10.2004	1.35%	2
Skandia Euro Obligaatorirahasto	2.12	13.94	4.04	-0.95	1.96	9.20	54.52	-0.32	0.39	1.27	18.10.1995	1.00%	1
Skandia Schroder ISF Euro Corporate Bond	1.25						5.30				10.06.2009	0.75%	
Skandia SEB Gyllenberg Euro Bond	1.57	3.35	9.64	10.71	15.14	25.31	54.22	3.45	2.86	3.28	24.10.1996	0.70%	1
Skandia SEB Gyllenberg Money Manager	0.34	2.60	2.24	6.94	9.06	11.44	24.55	2.26	1.75	1.56	24.10.1996	0.40%	1
Skandia Suomalainen Talletusrahasto	-0.09	-0.19	0.80	5.30	7.31	9.84	27.47	1.74	1.42	1.35	18.10.1995	0.00%	1
Skandia Ålandsbanken Euro Bond	1.37	4.72	3.91	6.91	10.14	16.46	27.88	2.25	1.95	2.20	14.06.1999	0.69%	1
OSAKERAHASTOT AASIA LUKUUNOTTAMATTA JAPANIA													
Skandia Baring Eastern	-3.50	43.22	-4.19	2.51	46.08	54.14	26.28	0.83	7.87	6.38	16.10.2000	1.50%	4
Skandia Fidelity Funds South East Asia	-4.46	45.10	5.89	16.21	87.70	86.14	19.74	5.14	13.42	9.28	15.04.1997	1.50%	4
Skandia First State Greater China Growth							-2.50				17.08.2008	1.75%	
Skandia INVESCO PERPETUAL Hong Kong & China	-4.10	41.48	4.65	21.08	74.27		138.40	6.58	11.75		01.10.2002	1.50%	5
Skandia Tyynenmeren Osakerahasto	0.46	41.49	-2.27	2.38	47.06	57.36	17.60	0.79	8.02	6.69	24.09.2004	1.50%	3
OSAKERAHASTOT ERIKOISSEKTORIT													
Skandia AXA Framlington Biotech	-1.34	2.79	-3.76	-5.15	4.62	22.20	-41.10	-1.75	0.91	2.91	03.12.2001	1.75%	2
Skandia AXA Framlington Financial	8.66	49.30	-17.40	-47.67	-28.43	-23.31	-43.28	-19.42	-6.47	-3.72	01.05.2001	1.50%	4
Skandia AXA Framlington Health	1.42	8.40	-11.73	-20.44	-15.08	-8.39	61.92	-7.34	-3.22	-1.24	24.03.1999	1.50%	2
Skandia BlackRock Gold & General	0.52	14.45	0.52	4.79	79.52		72.70	1.57	12.41		27.02.2004	1.75%	5
Skandia Carnegie Medical	-0.62	2.41	-17.84	-24.60	-9.34		-19.40	-8.98	-1.94		04.05.2004	1.70%	1
Skandia Global Real Estate Securities	11.39	43.48	-33.25	-53.19			-47.20	-22.36			19.12.2005	1.50%	5
Skandia Henderson Industries of the Future	3.69	20.99	-17.23	-18.79	0.99	-8.77	-33.17	-6.70	0.20	-1.30	24.03.1999	1.50%	2
Skandia INVESCO Global Leisure	3.97	24.10	-15.83	-32.02	-24.31	-26.85	-34.60	-12.07	-5.42	-4.37	15.10.2001	1.50%	3
Skandia Sarasin Agrisar							1.00				17.08.2009	1.50%	
Skandia Schroder Medical Discovery	1.81	13.75	-2.91	-17.70	-3.22		-9.80	-6.29	-0.65		01.10.2002	1.50%	1
OSAKERAHASTOT EUROOPPA													
Skandia Baring Europe Select	7.52	42.23	-7.32	-11.11	60.56	113.42	135.49	-3.85	9.93	11.44	15.04.1997	1.50%	3
Skandia BlackRock GF Euro Markets	7.27	38.83	-11.57	-14.43	27.80	30.44	38.59	-5.06	5.03	3.87	24.03.1999	1.50%	3
Skandia Eurooppalainen Osakerahasto	5.08	34.19	-13.50	-28.35	3.76	5.75	-40.96	-10.52	0.74	0.80	13.10.2000	1.50%	3
Skandia Fidelity European	4.32	24.48	-23.48	-28.59	12.54		57.10	-10.62	2.39		01.10.2002	1.50%	2
Skandia Fortis L Fund Equity Europe	4.72	32.18					10.90				17/11/2008	1.50%	
Skandia INVESCO Pan European Equity	8.24	38.69	-11.73	-25.09	11.33	16.26	-23.48	-9.18	2.17	2.18	24.03.1999	1.50%	3
Skandia INVESCO Pan European Small Cap Equity	7.24	49.50	-32.54	-44.10	-0.76	4.16	-37.51	-17.62	-0.15	0.58	24.03.1999	1.50%	5
Skandia M&G European Index Tracker	7.42	42.77	-13.49	-21.23	17.05		46.20	-7.65	3.20		01.10.2002	0.50%	3
Skandia Schroder ISF European Equity Alpha	6.19	45.69	-12.68	-24.88			8.10	-9.09			22.10.2004	1.50%	3
Skandia Ålandsbanken Europe Value	5.72	18.47	-20.29	-26.16	7.53	13.34	-5.70	-9.61	1.46	1.81	01.02.2002	1.58%	2
OSAKERAHASTOT JAPANI													
Skandia BlackRock GF Japan	1.12	19.95	-12.77	-46.25	-36.92	-37.96	-73.19	-18.69	-8.80	-6.59	02.05.2000	1.50%	1
Skandia BlackRock GF Japan Small & MidCap Opps	4.72	29.64	7.89	-44.76			-35.70	-17.95			12.11.2004	1.75%	2
Skandia Gartmore Japan Opportunities	4.42	17.63	-10.00	-37.76	-19.35	-25.49	-66.29	-14.62	-4.21	-4.12	16.10.2000	1.50%	1
Skandia Japanilainen Osakerahasto	2.21	29.04	-2.88	-36.98	-20.93	-21.54	-33.95	-14.27	-4.59	-3.41	15.04.1997	1.50%	2
OSAKERAHASTOT KEHITTYVÄT MARKKINAT													
Skandia Alfred Berg Ryssland	5.08	69.91	-34.47	-41.34			-44.10	-16.29			07.04.2006	2.50%	5
Skandia Baring Eastern European	8.29	88.04	-28.34	-26.63	59.12	135.82	355.23	-9.81	9.74	13.04	15.04.1997	1.50%	5
Skandia BlackRock GF Emerging Europe	6.36	76.93	-29.54	-33.19	53.08	133.54	97.86	-12.58	8.89	12.88	16.10.2000	2.00%	5
Skandia BlackRock GF Emerging Markets	1.28	58.35	-4.92	-1.06	73.74	98.15	27.47	-0.36	11.68	10.26	15.04.1997	1.50%	5
Skandia FIM Brazil	7.71	68.37	-12.60	27.10			101.20	8.32			23.05.2005	3.30%	5
Skandia FIM Emerging Europe	13.69	82.14	-24.58	-21.48			7.10	-7.74			23.05.2005	3.30%	5
Skandia FIM India	-0.83	51.27	-3.00	1.70			55.20	0.56			23.05.2005	3.30%	5
Skandia FIM Russia	6.86	90.61	-21.88	-36.39	39.51	166.78	306.84	-14.00	6.89	15.05	01.05.2001	3.30%	5
Skandia Gartmore Emerging Markets Opportunities	2.58	44.10	-18.96	-7.07	54.68	92.81	22.77	-2.41	9.12	9.83	02.05.2000	1.50%	5
Skandia JPM Emerging Markets	2.88	47.93	-6.11	3.13	90.22		156.80	1.03	13.72		01.10.2002	1.50%	4
Skandia JPM New Europe	10.52	94.15	-31.20	-23.48			46.00	-8.53			18.10.2004	1.50%	5
Skandia Neptune Russia and Greater Russia							3.90				17.08.2009	1.75%	
Skandia Schroder ISF Latin American	6.58						10.20				10.06.2009	1.50%	
Skandia Schroder ISF Middle East	2.81						6.20				10.06.2009	1.50%	
Skandia Threadneedle Latin America							2.00				17.08.2009	1.50%	
OSAKERAHASTOT MAAILMA													
Skandia AXA Framlington Global Opportunities	2.45	26.52	-25.11	-34.70			-33.20	-13.24			30.09.2005	1.50%	3
Skandia Baring Global Growth	2.55	23.13	-12.40	-19.75	-5.74	-5.36	-30.68	-7.07	-1.18	-0.78	06.05.1998	1.50%	2
Skandia Baring Global Select	1.03	22.15	-18.35	-12.12	19.54	9.21	-21.70	-4.22	3.63	1.27	15.10.2001	1.50%	4
Skandia BlackRock GF Global Dynamic Equity	1.25	18.19	-10.46				-11.00				27.06.2008	1.50%	
Skandia Fidelity Global Focus	4.24	30.17	-14.47	-20.11	3.13	-5.61	-7.91	-7.21	0.62	-0.82	06.05.1998	1.50%	3
Skandia Ålandsbanken Global Value	2.89	11.24	-25.10	-31.22	-18.37	-19.13	-53.51	-11.73	-3.98	-2.99	14.06.1999	1.92%	2
OSAKERAHASTOT POHJOIS-AMERIikka													
Skandia Baring North American	2.10	17.70	-25.83				-22.20				16.04.2008	1.25%	
Skandia Fidelity American	2.99	19.81	-10.86	-25.35	-11.30		-10.50	-9.29	-2.37		01.10.2002	1.50%	2
Skandia Gartmore US Growth							-0.10				14.08.2009	1.50%	
Skandia JPM America Equity	0.87	18.89	-15.80	-26.79	-22.12	-26.05	-17.30	-9.87	-4.88	-4.22	15.04.1997	1.50%	2
Skandia USA Osakerahasto	3.36	18.33	-20.27	-34.13	-29.13	-32.34	-68.91	-12.99	-6.66	-5.43	13.10.2000	1.50%	3
OSAKERAHASTOT POHJOISMAAT													
Skandia Carnegie Nordic Markets	4.56	40.07	-21.01	-24.08	20.28		19.20	-8.77	3.76		04.05.2004	1.60%	4
Skandia Odin Norden	5.77	46.53	-19.94	-31.47	42.43	117.31	105.95	-11.84	7.33	11.73	15.04.1997	2.00%	4

Rahastojen kehitystiedot ovat saatavilla myös Internetistä, www.skandia.fi

Rahastokehitys (%) 28.08.2009 asti

	Kokonaistuotto							Keskimääräinen vuosituotto			Aloituspäivä	Vuotuinen hallinnointikulu*	Riskiluokitus
	1 kk	6 kk	1 vuosi	3 vuotta	5 vuotta	7 vuotta	Aloituspäivästä lähtien	3 vuotta (p.a.)	5 vuotta (p.a.)	7 vuotta (p.a.)			
■ self select jatkuu													
OSAKERAHASTOT SUOMI													
Skandia FIM FENNO	9.67	58.66	-11.28	-16.64	32.85		28.20	-5.89	5.85		04.05.2004	1.60%	5
Skandia ODIN FINLAND	9.35	50.12	-7.68	-15.52	49.34	114.10	159.70	-5.47	8.35	11.49	15.10.2001	2.00%	4
Skandia OP-SUOMI ARVO	8.84	52.71	-0.28	-17.99	21.89	71.00	91.02	-6.40	4.04	7.97	01.05.2001	1.60%	4
Skandia OP-SUOMI PIENYHTIÖT	6.44	46.15	-19.49	-23.00			-24.00	-8.34			12.06.2006	2.00%	4
Skandia SEB GYLLENBERG FINLANDIA	10.66	49.93	-9.63	-7.69	52.24	105.57	229.01	-2.63	8.77	10.84	24.10.1996	1.30%	3
OSAKERAHASTOT TEKNOLOGIA													
Skandia AXA FRAMLINGTON GLOBAL TECHNOLOGY	0.59	39.70	-2.19	-9.30			-15.20	-3.20			22.05.2006	1.50%	4
Skandia FIDELITY FUNDS GLOBAL TECHNOLOGY	0.45	35.98	-6.30	-15.37	-2.19	-9.53	-73.48	-5.41	-0.44	-1.42	02.05.2000	1.50%	3
Skandia HENDERSON GLOBAL TECHNOLOGY	1.11	29.01	-7.97	-7.03	8.41	6.35	-40.25	-2.40	1.63	0.88	24.03.1999	1.50%	3
Skandia JPM EUROPE TECHNOLOGY	6.82	43.15	-16.32	-18.38	3.30	14.87	-66.47	-6.55	0.65	2.00	16.10.2000	1.50%	4
YHDISTELMÄRAHASTOT EURO													
Skandia OP- TUOTTO	4.29	21.19	-3.74				-12.50				04.12.2007	1.80%	
Skandia SEB GYLLENBERG EUROPEAN OPTIMUM	4.39	25.73	-12.45				-31.10				16.04.2007	1.30%	
Skandia ÅLANDSBANKEN EUROPE ACTIVE PORTFOLIO	6.46	23.50	-4.45	-9.32	17.83	21.68	-6.90	-3.21	3.34	2.84	14.06.1999	1.92%	1
YHDISTELMÄRAHASTOT MAAILMA													
Skandia FIM FORTE	6.66	50.70	-15.69	-14.11	31.86	90.59	155.17	-4.94	5.69	9.65	29.12.1998	2.10%	4
YHDISTELMÄRAHASTOT SUOMI													
Skandia SEB GYLLENBERG OPTIMUM	5.81	23.41	-0.75	3.00	38.35	57.84	135.08	0.99	6.71	6.74	18.10.1995	1.30%	1

■ MultiManager – skandia investment management

Skandia Aggressiivinen Portfolio	5.69	29.09	-15.45	-31.65	-16.60	-18.09	6.06	-11.91	-3.56	-2.81	18.10.1995	1.60%	2
Skandia Global Dynamic Equity							1.10				17.08.2009	1.50%	
Skandia Global Fixed Interest Blend	1.55	12.67	2.23	-6.91			-8.40	-2.36			24.10.2005	1.25%	1
Skandia Tasapainoinen Portfolio	4.83	26.00	-9.55	-22.52	-2.33	1.54	44.65	-8.15	-0.47	0.22	18.10.1995	1.40%	1
Skandia Varovainen Portfolio	3.97	24.05	-6.10	-15.60	3.63	11.36	50.89	-5.50	0.72	1.55	18.10.1995	1.25%	1

■ MultiManager – muut

OSAKERAHASTOT MAAILMA													
Skandia SEB GYLLENBERG GLOBAL EQUITY MULTIMANAGER	2.65	24.01	-18.24	-30.26	-15.22	-18.93	-3.27	-11.32	-3.25	-2.95	24.10.1996	0.55%***	2

Lähde: Skandia Life, kehitys ostohinnoin euroissa, bruttotulo uudelleensijoitettuna. Sijoitussidonnaisten vakuutusten arvo ei ole taattu, sillä rahasto-osuuksien arvot voivat sekä nousta että laskea, ja vakuutuksenottajalla on riski vakuutussäästöjen menettämisestä. Rahastojen aikaisempi kehitys ei kuvaa sijoitusten kehitystä tulevaisuudessa. Mikäli rahastoilla on muita kuin euromääräisiä sijoituksia, valuuttakurssien muutokset vaikuttavat rahaston arvonkehitykseen. Jos perustana oleva rahasto on noteerattu muussa kuin euroon sidotussa valuutassa, valuuttakurssien muutokset vaikuttavat Skandia-rahaston arvoon verrattuna perustana olevaan rahastoon.

Kokonaistuotto = Tuotto, joka kertyy sijoitukselle kyseisen ajanjakson aikana.

Keskimääräinen vuosituotto = Rahaston vuosituottojen keskiarvo kyseisenä ajanjaksona.

* Vuotuinen hallinnointikulu = Ulkopuolisten rahastonhoitajien perimä vuotuinen hallinnointikulu Skandia-rahaston perustana olevasta rahastosta tai rahastoista. Rahastojen hoidosta aiheutuvat ulkopuolisten rahastonhoitajien hallinnointikulut sisältyvät rahasto-osuuksien hintaan. Ulkopuolisten rahastonhoitajien perimän hallinnointikulun määrä voi muuttua. Ulkopuolisten rahastonhoitajien perimän hallinnointikulun lisäksi Skandia perii 1 %:n vuotuisen hallinnointikulun, joka myös sisältyy rahasto-osuuden hintaan. Skandia Investment Management -kategorian rahastot voivat koostua useammasta perustana olevasta rahastosta, joiden hallinnointikuluista Skandia laskee painotetun keskiarvon.

** Skandia SEB Gyllenberg Global Equity Multimanager-rahasto muodostuu useammasta perustana olevasta rahastosta, joiden hallinnointikuluista peritään painotettu keskiarvo "Vuotuinen hallinnointikulu"-sarakeessa mainitun kulun lisäksi.

Rahastojen riskiluokitukset on määritelty laskemalla kaikkien Skandian Suomessa valikoimassa olevien rahastojen viimeisen 36 kuukauden volatiliiteetti ja laittamalla rahastot volatiliiteetin mukaan suuruusjärjestykseen. Ensimmäiseen viidennekseen (pienin volatiliiteetti) kuuluvat rahastot ovat saaneet riskiluokaksi 1, toiseen viidennekseen 2 jne. Luokitukset ovat välillä 1-5. Skandian riskiluokat eivät kerro riskitasosta verrattuna muihin rahastoihin, ainoastaan riskitasosta verrattuna Skandian valikoimassa oleviin muihin rahastoihin.

Rahastojen kehitystiedot ovat saatavilla myös Internetistä, www.skandia.fi